

HANGZÓ SZÖVEGHEZ KAPCSOLÓDÓ ÍRÁSBELI FELADATOK

*Kossuth Lajos halálának
115. évfordulóján*

Hallgasd meg háromszor a szöveget!
(Közben jegyzeteket készíthetsz.)

KOSSUTH NYOLCVANADIK SZÜLETÉSNAJJA

A Kossuth-fiúk – Ferenc és „ifjabb Lajos”, mint abban az időben Kossuth Lajos Tódort maguk között nevezték a magyarok – nem jöttek ismeretlenül haza Magyarországra. Temérdek ismerősük volt itt, akivel már atyjuk életében hol simpatíát, hol barátságot váltottak.

Az öreg Kossuthot ugyanis szokás volt meglátogatni. Míg elég módos emberek éltek a hazában, akik nyaranta utazgatni szoktak, és a nyári utazás programjából alig hiányzott az olaszországi Turin város, benne a Via dei Mille 22. számú kétemeletes ház, ahol Kossuth Lajos családjával lakott.

De a kevésbé módos magyarok is a régi hazában addig takarékoskodtak, amíg összegyűlt egy olaszországi utazásra való útiköltség, és meglátogathatták a nagy számúzt, megismerkedtek házával, házatájával.

Lelkes öreg magyarok nem akartak addig meghalni Magyarországon, amíg Kossuthot színről színre nem láthatják.

A legenda azt beszélte, hogy a turini remete házába szabad bemenete van minden jó szándékú magyar embernek.

Jöttek is a zarándokok. Különösen azokban az években, amikor a hanyatló századdal Kossuth Lajos is öregedett, és nyolcvanadik éve felé közeledett.

Félő volt, hogy eleven testi alakjában nem sokáig láthatják őt „fiai”, a magyarok. (Habár Kossuth mindig jó egészségnek örvendett, majdnem minden hónapban írt levelet valamely régi magyar vármegyéhez, amelyet rendszerint a megye alispánjához címzett, kezdvén szokás szerint ily megszólítással a levelet: „Különösen tisztelt alispán úr!” Befejezvé ilyen formában: „Tisztelt alispán úrnak alázatos szolgája, K. L.” A levelekben politikai nézeteit fejtegette, és az alispánok a leveleket a megyegyűléseken felolvasták. Legutoljára, nyolcvanadik születésnapja előtt: éppen Bereg vármegye ispánjának írt, és a levél teljes szellemi frissességéről tanúskodott.)

De a nyolcvanadik születésnap mégiscsak figyelmeztetés volt a magarságnak, hogy siessen meglátogatni Kossuth Lajost, aki még nem látta...

--

**FELADATOK A
KOSSUTH NYOLCVANADIK SZÜLETÉSNAPI
CÍMŰ SZÖVEGHEZ**

Az írásbeli válaszadásra húsz perc áll rendelkezésedre.

HAMISIG AZ

1. Tegyéél ✓ jelet a megfelelő oszlopba! Az [I] igaz, a [H] hamis állítás.

állítás	I	H
Kossuth Lajos állandó jelzője: torontói remete.		
Kossuthnak három fia volt: Ferenc, Lajos, Tódor.		
Kossuth olaszországi lakása egy huszonkét emeletes házban volt.		
Nyaranta csak a legtehetősebb magyarok látogatták meg Kossuthot.		
Minden magyar megfordulhatott a Kossuth-házban.		
Különösen nagy vendégjárás volt Kossuth 80. születésnapján.		
Kossuth minden hónapban minden megyének küldött egy-egy levelet.		
Kossuth a megyéknek szánt leveleit alázatos szolgaként írta.		
Kossuth leveleiből nem hiányzott a búcsúformula.		
Kossuth a leveleiben többnyire a politikai nézeteit fejtette ki.		

10

--

HULLÁMOS	
-----------------	---

2. Milyen – alapszövegből vett – szóalakokat rejt a betűsorozat?
Az egymást követő betűelemeket legfeljebb kétszer lehet felhasználni, a minta szerint.

Minta: HULLÁMOS

hull
lám
Ámos~mos

hull
hullám
lám
ám
Ámos
mos

NEMBEREGÉSZOKÁSZINRELOTTÉMERDEKÉTEMELETESISZLETŐDORSZÁG

14	
-----------	--

mit TOLD A LÉK	
-----------------------	---

3. A nyelvi műveletek eredménye alapszövegben lévő toldalékos szó.
3.1. Illeszd a szótőhöz az aposztrófban lévő szó rokon értelmű változatát!

kezd + 'agg'	
század + 'ének'	

--

3.2. Illeszd a szótóhoz a körülírással megadott szóelemet!

fejteget + E/2. személyes névmás	
lát + 5<?>7	

4	
----------	--

HAT LYUK: ÖSSZERAKHATJUK

4. Lehet-e az első oszlopbeli szóalakból – a szótó megváltoztatása nélkül – összetett szó?
Írd a második oszlopba a lehetséges szóösszetételt!

egyszerű, -juk toldalékkal	összetett, -lyuk utótaggal
atyjuk	
Kossuthjuk	
legendájuk	
programjuk	
találhatjuk	
tudatjuk	

6	
----------	--

VÉGES és KEZDETleges

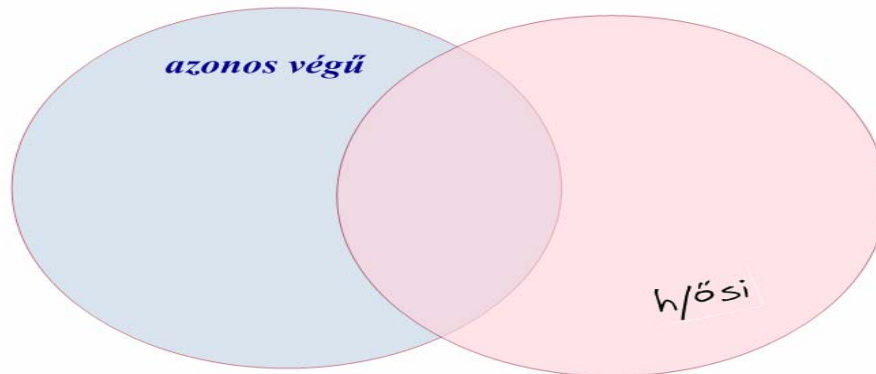
5. Helyezd el a halmazkarikákban a felsorolt szavakat!

addig
alig

benne
elég

hősi
mint

öreg
rég

7	
----------	--

KÜLÖNös EGYBEToldás

6. Alkoss egy-egy mondatot a szögletes zárójelben lévő elemek felhasználásával! Kövesd a 0. minta elvét!

0.	[félő]	Félő, hogy bántani fogják, ezért jogosan fél ő.
1.	[ismeretlenül]	
2.	[ismerős]	
3.	[megszólítás]	
4.	[rendszerint]	

8	
----------	--

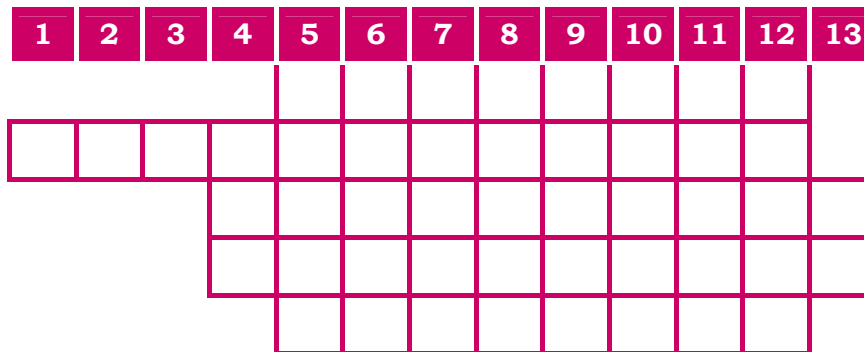
A diák versenyjele:

VÍZEN FÜGGŐ

7. Írd a keresztrejtvény vízszintes soraiba a megadott szóalakokat ábécérendben!

ismeretlenül születés emeletes szellemére közeledett

Melyik oszlopban van csak azonos betű?

5

IDŐMÉRTÉKES

8. Írj két olyan magyar nevet, amelynek ritmusa megegyezik Kossuth Lajoséval!

— — U U	Kossuth Lajos
— — U U	
— — U U	

2

--

OKOK

9. A Kossuth-születésnapról tudósító szövegben elfordul a zarándok főnév többes számú alakja, azaz a zarándokok.
Gyűjts két, hasonló, -okok végű többes számú főnevet!

--	--

2	
----------	--

ESZES légy

10. Egészítsd ki a vonal számával megegyező számú betűelemmel a hiányos szóalakokat!

TE _ _ TI
TI _ _ _ TE

2	
----------	--

	60/3	20
A dolgozat értéke		